

Aprendre

Estiu. Un altre final de curs. En el meu cas, ja en són trenta com a docent. Aviat està dit! Trenta cursos que em donen certa perspectiva i vull pensar que un xic d'autoritat. Trenta cursos en què m'he dedicat de gust a aquesta feina (com encara penso fer uns quants anys més), i al llarg dels quals sempre he defensat que –parafraçant Gregorio Luri– és millor un bon mestre que un bon mètode.

Els docents que tenim força més vida professional al darrere que per endavant, aquells que fa anys que ens dediquem a bregar amb alumnat de secundària, no podem evitar, encara que sigui de tant en tant, enyorar l'època en la qual tothom tenia clar què havien d'aprendre els adolescents quan anaven a l'institut. No dic que creguem que aquella època fos millor, però sí que aleshores tot era més fàcil de gestionar, perquè tenir les responsabilitats clares sens dubte en facilita l'execució. Tampoc no dic que aquesta feina hagi de ser fàcil, ni tan sols que abans ho fos, però sí que ho era més que ara, en aquest mar de rúbriques, competències clau, indicadors d'avaluació per competències transversals, dimensions i àmbits d'aprenentatge en què avui estem immersos els qui ens dediquem a l'ofici apassionant que és la docència.

En aquests trenta anys hem anat d'un extrem a l'al-

tre. Hem passat d'un temps en què es parlava d'ensenyament, a un altre en què s'està parlant, sobretot, d'educació; d'un temps en què l'única responsabilitat del professorat de secundària era transmetre uns continguts, a un altre en què el benestar emocional de l'alumne s'ha convertit en l'eix del procés d'educació i aprenentatge; d'un temps en què el professor amb prou feines se sabia el nom dels alumnes, a un altre en què en coneix l'arbre genealògic; d'un temps en què es treballava amb llibres de text, a un altre en què es fomenta el treball globalitzat a partir de projectes temàtics; d'un temps de suspensos i molt deficientes, a un temps de no assoliment; d'un temps de tenir por d'alguns professors, a un altre en què es perd fàcilment el respecte; d'un temps, en fi, en què el programa de cada matèria estava clar, a un altre en el qual s'han anat imposant els continguts transversals i s'han desdibuixat les matèries. No ho critico. Ho constato i, en tot cas, ja serà la societat del futur qui valorarà el resultat dels canvis.

Caldrà valorar, doncs, si anàvem més bé quan ens centràvem en l'aprenentatge d'uns continguts concrets, sense donar importància a l'aplicació pràctica en l'entorn ni tenir en compte l'estat emocional de l'alumne; o bé és millor que l'adolescent participi en dinàmiques grupals, pràctiques, transversals i, si pot ser, divertides, d'avaluació imprecisa i resultat incert.

La idoneïtat, com sempre, segurament seria trobar un equilibri entre els extrems.

